

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Magdalena PEŠKOVÁ

Obor: ČJ - HV

Název práce v českém jazyce:

Reflexe parnasistních rysů na stránkách Sládkova Lumíru

Název práce v anglickém jazyce:

Reflection of parnasian features on the pages of Sládek's Lumír

Vedoucí práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Oponent práce: PhDr. Věra Brožová, Ph.D.

Autorka práce si stanovila velmi nelehký úkol a to z několika důvodů. Pro práci s literárními prameny nemají studenti pedagogické fakulty potřebnou průpravu, neboť to vzhledem k učitelenskému zaměření studia není nezbytné. Nadto literární kritiky jsou snad nejobtížněji interpretovatelným typem literárního pramene, neboť se vyjadřuje specifickým dobovým jazykem, jehož kód si je třeba osvojit. Autorce práce proto patří uznání za odvalu, s níž do tohoto obtížného terénu vstoupila.

Konkrétním cílem její práce bylo zjistit, zda a do jaké míry se v soudobé literární kritice projevoval parnasistní estetický ideál, v duchu modelu tohoto uměleckého směru z(re)konstruovaného D. Turečkem. Z dobového spektra literárních časopisů byl zvolen Lumír, s předpokladem, že právě v tomto periodiku vzhledem k jeho kulturní orientaci a dominantním přispěvatelům, považovaným za klíčové autory českého parnasismu, bude možno nalézt rysů uvedeného estetického ideálu nejvíce.

Tento předpoklad se výzkumem potvrdil. Metodicky autorka postupovala tak, že si nejdříve podle Turečkova modelu parnasismu sestavila soubor markerů, pro identifikaci parnasismu podstatných. Poté provedla průzkum pramenného materiálu a vybrala soubor relevantních recenzí. Ukázalo se přitom, že nejintenzivnější recenzentská činnost probíhala koncem 70. a počátkem 80. let 19. století, což časově souvisí s pronikáním parnasismu coby inovativního uměleckého směru. Autorka poté analyzovala jednotlivé recenze výzkumného vzorku a snažila se postihnout v nich přítomnost či nepřítomnost parnasistního estetického ideálu.

Výsledek jejího průzkumu přináší zajímavé závěry:

Za prvé soubor recenzí z Lumíru prokazuje, že Turečkův model parnasismu není konstrukt zpětně násilně naroubovaný na literární dění 70. a 80. let. Ve sledovaných recenzích opakovaně nacházíme doklady o estetických prioritách kritiků, jež jsou s modelem parnasismu kompatibilní, byť slovo parnasismus se v nich nikde

neobjevuje.

Průzkum recenzí rovněž poukazuje na odlišnou míru parnasistního cítění u jednotlivých kritiků. Zde je třeba vyzdvihnout, že autorka nepodlehla pokušení hledat rysy parnasismu i tam, kde objektivně nejsou, a dokázala citlivě odstínit míru blízkosti parnasistnímu estetickému ideálu u jednotlivých kritiků. Zaujme skutečnost, že kritiky J. V. Sládka, navzdory tomu, že šlo o redaktora Lumíru, blízkost parnasistní estetiky nevyjevují, blízký je mu spíše romantismus, což souzní s charakterem jeho tehdejší básnické tvorby.

V prezentaci výsledků svého výzkumu se autorka rozhodla dát k dispozici pramenný soubor, z něhož vycházela, aby si tak každý mohl ověřit závěry, k nimž jeho analýzou dospěla. Postupuje tak, že uvádí reprezentativní výňatky z jednotlivých recenzí, přičemž označuje v jejich textu formulace, jež považuje za symptomatické pro parnasistní cítění, a následně svá zjištění vyhodnocuje z hlediska kompatibility hodnocících kritérií daného recenzenta s parnasistním estetickým ideálem. Uvedený způsob prezentace je korektní, přesvědčivý, přičemž zveřejnění podstatných částí recenzí může posloužit jako východisko pro další badatele.

Na bakalářské práci Magdaleny Peškové oceňuji nejen velkou píli a badatelskou poctivost, s níž se daného úkolu zhostila, nýbrž i schopnost osvojit si dobový kritický žargon a odečítat jeho významy. To je umění, k němuž je třeba zkušenost s prameny tohoto typu, kterou posluchač bakalářského stupně nemůže mít. Magdalena Pešková se ovšem tohoto nelehkého úkolu zhostila se ctí.

Mileráda proto její bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne .....

.....

Podpis